

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 21.02.2024
FU-sak: 7/24		Arkivsaknr.:

Nasjonal satsing på kunstig intelligens

Bakgrunn

Regjeringen varslet høsten 2023 en milliardsatsing på forskning på kunstig intelligens (KI) og digital teknologi, og pekte på tre hovedspor for satsingen:

- Konsekvenser av KI og annen digital teknologi for samfunnet.
- Digitale teknologier; KI, digital sikkerhet, neste generasjons IKT, nye sensorer og kvanteteknologi.
- Bruk av KI og digitale teknologier til innovasjon i næringslivet og offentlig sektor og i forskningen selv.

Forskningsrådet fikk ansvar for oppfølging. En rådgivende ekspertgruppe har utarbeidet forslag til utforming av satsingen. I løpet av høsten er det gjennomført dialog- og innspillsrunder, der UiB sentralt og flere enkeltinstitutter har bidratt.

Forskningsrådets styre behandlet innstilling til [ramme og retning](#) for midlene på møte 7. februar. Styret gjorde følgende vedtak: «...at KI-milliarden i hovedsak innrettes som en tematisk, utfordringsrettet senterordning, «Sentre for kunstig intelligens», og ber Porteføljestyret for muliggjørende teknologier og administrasjonen følge opp arbeidet». Sentrene skal være «[...] tematiske, utfordringsdrevne sentre som til sammen utgjør en helhet av innsatser gjennom tverrfaglig og flerinstitusjonelt samarbeid, involvering av privat og offentlig sektor, og internasjonalt samarbeid», jamfør saksframlegget til forskningsrådets styresak.

Forskningsrådet signaliserer at det skal utlyses midler til fire til seks femårige sentre innenfor en ramme på 850 millioner. I tillegg signaliseres det midler som kan brukes til forskerskoler, internasjonalt samarbeid og koordinering. Det er også understreket fra forskningsrådet sin side at KI-milliarden fra KD ikke kommer alene, men skal samvirke med andre KI-satsinger og strategier.

Forskningsrådet gjennomførte høsten 2023 en innspillsprosess parallelt med at en ekspertgruppe gav anbefalinger til hvordan KI-midlene best bør investeres. Ekspertgruppen leverte sin rapport 20. desember, hvor flersenterløsning var en av flere mulige tilnærminger som ble beskrevet. Det ble foreslått at FME-utlysningene kan tjene som modell for en senterinnretning, og at det kan stilles krav om tverrfaglighet i utlysningen, for eksempel at hvert senter skal dekke flere spor. En flersenterløsning kan legge til rette for tverrfaglig og tverrinstitusjonelt samarbeid, som vil være sentralt for å realisere ambisjonene for satsingen.

Det er ikke besluttet i Forskningsrådet hvor vidt senterutlysningen skal være en 1- eller 2-steps utlysning, men det ble drøftet at det kan være en mulighet å legge den tett opp til den kommende SFI-prosessen, som er en 2-stepsutlysning.

UiB har bidratt aktivt i forskningsrådets innspillsprosess, og har startet arbeidet internt med å mobilisere til de kommende utlysningene. Det er planlagt et mobiliseringsarrangement 10. april, rettet mot bredden av KI-miljøene ved UiB, men med særlig fokus på potensielle senterøkere. Tanken bak et slikt arrangement er at det skal være en arena for å identifisere muligheter for tverrfaglige og tverrfakultære samarbeid og legge et grunnlag for søknadsarbeidet på kort og lengre sikt. Fagmiljøene vil bli invitert til å gi korte presentasjoner, og minglesesjon bli lagt inn i programmet. Forskningsrådet vil delta for å informere om satsingen og den kommende senterutlysningen. FIA vil ha en koordinerende rolle for arrangementet, i samarbeid med fakultetene og styringsgruppen for UiB AI.

FIA vil også legge opp en prosess sammen med fakultetene for å koordinere og støtte søknader om å bli sentre for kunstig intelligens.

Saken legges fram for forskningsutvalget til orientering